

kede og kunne gøre det. Og naar de ikke have gjort det, bør Bøbrejdelserne derfor ikke rettes mod Loven, men mod Kommunalbestyrelserne, og jeg kan ikke nægte, at jeg vilde ønske, at Kommunalbestyrelserne vare gaaede videre, end de ere. Men til Dels vil jeg dog give de ærede Forslagsstillere Ret i en Ting, og det er, at Loven har lidt Skyld, for saa vidt som den giver Kommunalbestyrelserne en Undskyldning for ikke at gaa saa vidt, som de bør, idet de kunne sige: Det er egentlig det private Initiativ, der først skal være til Stede, forinden Kommunalbestyrelsen træder til. Jeg vilde ønske, at vi kunde slette det med det private Initiativ af Loven. For mig er det ikke tilfredsstillende, at man letter sig Udøvelsen af, hvad man betragter som en Samfundsopgave, ved at henvise til det private Initiativ, den offentlige Godgørenhed. Den offentlige Godgørenhed bør paa intet Omraade paakaldes af Staten eller Kommunerne, naar det gælder om at opfylde, hvad man anser for en Samfundspligt. Selv om Staten gennem Lovgivningen og Kommunerne, gennem deres Foranstaltninger gøre det mest mulige for at afhjælpe de sociale Onder, vil der altid blive nok at gøre for den offentlige Velgørenhed; Staten bør ikke kunne paakalde den, og jeg er glad over den højtærede Ministers Udtalelser, de viste, at han egentlig talt var villig til at gaa videre, saa snart han mente, at der viste sig Trang dertil. Jeg tror, at der er Trang dertil.

Jeg kan ikke gaa saa vidt, som Lovforslaget her antyder, jeg kan ikke gaa med til, at en Skolekommission skal kunne foreskrive vore Kommunalbestyrelser, hvad de have at foretage, jeg mener, at det bør overlades fuldstændig til Kommunerne, men man kan naturligvis give Skolekommissionerne eller andre Autoriteter en raadgivende Indflydelse. Jeg vilde altsaa ønske, at man af den bestaaende Lov kunde stryge det private Initiativ og overdrage Kommunalbestyrelserne Ret til at udskrive det nødvendige eller benytte det nødvendige til Bespisning af de Skolebørn, der paa en Maade lide aandelig Nød, fordi de, naar de sidde og ere sultne, ikke kunne tilegne sig de Kundskaaber, som de møtte kunde tilegne sig. Egentligt talt har jeg Følelsen af, at de forskellige Talere, der have haft Ordet, ere nogenlunde enige, og jeg tror, at man let i et Udvalg vil kunne blive enig om at give Kommunalbestyrelserne den samme Ret, som de have efter den bestaaende Lov, til at an-

vende en Del af Indtægten til at bespise Børn, uden at de behøve at skulle have Støtte igennem det private Initiativ. Det vilde være en betydelig Forbedring af den bestaaende Samfundsordning, og jeg synes, at den maatte kunne tilfredsstille de ærede Forslagsstillere og alle berettigede Krav.

Der kommer ganske vist en Ting til, det er, at man fordrer, at Staten skal træde til. Men det er i Virkeligheden en kommunal Foranstaltning, der her bør være Tale om. Om Staten skal yde nogen Hjælp, kan stille sig noget tvivlsomt, men jeg skulde ikke være uvillig til at gaa med, og det forekommer mig ogsaa, at den ærede Minister antydede Muligheden af, at han kunde gaa med, til, at der ydedes en vis Hjælp fra Staten; men en saa udstrakt Hjælp, som her er Tale om i Lovforslaget, tror jeg ikke, at vi kunne faa gennemført. Den ærede sidste Taler, det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Sabroe), var jo noget inde paa dette Spørgsmaal. Han mente som en Anbefaling for Lovforslaget at kunne anføre — jeg mener tværtimod, at det ikke er nogen Anbefaling —, at det ikke alene var Byens Borgere, der fik Fordel af en saadan Lov, idet en stor Del indvandrede Familier fra Landet ogsaa vilde faa Nytte af den. Det er egentlig talt en Indvending mod Loven, thi det kan ikke nægtes, at der er en meget betydelig Tendens hos Familier omkring paa Landet til at søge til Byerne, og denne Trang hos den arbejdende Befolkning til at søge til Byerne vilde vi gerne modvirke. Men naar man nu foruden alle andre Ting, som Byerne love dem, tillige lover dem fri Bespisning af deres Børn, saa øger man Tendensen hos disse Familier til at drage til Byerne. Det Argument skulde det ærede Medlem ikke have fremsat som en Anbefaling for Loven, det kunde virke i modsat Retning. Imidlertid tror jeg ikke, at det kan have nogen stor Betydning, og for mig vil det ikke have Betydning. Jeg ønsker, at det Udvalg, der bliver nedsat, maa tage op til Overvejelse, om vi ikke kunde komme bort fra det private Initiativ. Hvorvidt Staten bør træde til og støtte de enkelte Kommuner, staar mig ikke ganske klart, men i saa stort et Omfang, som det fordrer af Forslagsstillerne, mener jeg ikke, man kan gaa med, selv om man vilde kunne give en mindre Støtte til de Kommuner, som for Alvor tog Sagen op til Gennemførelse.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Jeg øn-